

SIİRT İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2021

İLKOKUL

11 - 15 OCAK

4

ÖDEU TAKİP SİSTEMİ

CÜMLE DÜZEYİNDE ANLAM**1.KARŞILAŞTIRMA CÜMLELERİ**

Birden fazla kavram, durum veya varlığın karşılaştırıldığı cümlelere denir. Benzerlik, farklılık veya üstünlük gibi değişik durumları ifade eden cümlelere karşılaştırma cümleleri denir.

“gibi, kadar, en, daha, çok, göre, fazla” gibi kelimelerle ifade edilen karşılaştırma cümleleri, aslında üzerinde durulduğunda gayet basit bir konu olabiliyor.

Aşağıda karşılaştırma cümleleri ile ilgili vereceğimiz örnekleri dikkatli bir şekilde incelediğinizde, konuyu daha net şekilde anlayacaksınız.

Karşılaştırma Cümlelerine Örnekler

“Kışın portakal, Yaz aylarından daha fazla bulunur.” “Yeni kitabı da eski kitabı kadar güzeldi.”

“Yılın en güzel resmi benimki seçildi.”

“Yeni kitaplar, eski kitaplara göre daha anlaşılır şekilde yazılıyor.” “Burak roman kitaplarını daha çok sever, Ahmet ise hikâye kitaplarını...”

Yukarıda verdiğimiz örnekleri dikkatli bir şekilde incelediğinizde, tüm cümlelerde karşılaştırma yapılmıştır. “daha”, “kadar”, “en” gibi sözcüklerin kullanılması ile karşılaştırma yapılmıştır.

Karşılaştırma cümleleri, bir varlığın, durumun veya kavramın **azlığı-çokluğu, farklılığını, üstünlüğünü** ifade eden kelimelerdir.

Mesela “Ahmet’in ayakkabıları, Selma’nın ayakkabılarına göre daha fazladır.”

Bu cümlede kullanılan “göre” sözcüğü, bir karşılaştırma yapmak amacı ile kullanılmıştır. Biz bu cümleyi okurken şunu anlarız “Selma’nın da ayakkabıları var, ama Ahmet’in ayakkabıları daha fazladır.” Burada çokluk belirtilmiştir.

Aşağıdaki cümlelerden karşılaştırma bildirenlerin cümlelerin başına K harfi yazarak işaretleyiniz.

- ❖ Bizim sınıf sizin sınıftan daha kalabalıktır.
- ❖ Sağlık her işin başıdır.
- ❖ Yemeklerden önce ve sonra ellerimizi yıkamalıyız.
- ❖ Annemle babam aynı boydadır.
- ❖ Geçmişten günümüze çok eser kalmamış.
- ❖ Bugünkü hava dünkü gibi güzel!
- ❖ Geçen sene havalar daha soğuktu.
- ❖ Bana göre en güzel kız sensin.
- ❖ Gezmeye gelemem çünkü çok hastayım.
- ❖ Hasta olmasına rağmen bizimle gezmeye geldi.
- ❖ Soldaki ağaç sağdakinden daha uzundur.
- ❖ Fazla bilgisayar oynadığından gözlerin bozuldu.
- ❖ Ablamın aldığı ayakkabı da bunun gibi.
- ❖ Hoşlanmamama rağmen seninle tiyatroya geleceğim.
- ❖ Yemek daha pişmediği için karnımızı doyuramadık.
- ❖ Hayvanları sevdiğinden veteriner olmak istiyor.
- ❖ Senin kardeşinden daha büyüğüm.
- ❖ Uçak helikoptere göre daha hızlı bir ulaşım aracıdır.
- ❖ Acele ettiğinden her işi yarım kaldı.
- ❖ Bu forma en sevdiğim formadır.

2- BENZETME CÜMLELERİ

Herhangi bir olayı, durumu ya da varlığı daha iyi açıklayabilmek için yaptığımız karşılaştırmaya benzetme denir. Benzetme yaparken iki farklı durum cümle içerisinde kullanılır. Bunlardan biri benzeyen varlık ve diğeri ise kendisine benzetilen varlıktır.

Benzeyen varlıklar: Bir durumu anlatmak istediğimiz varlıktır.

Kendisine benzetilen varlık: Yine bir durumun büyüklüğünü anlatabilmek için örnek kullandığımız varlıklardır.

Burada en önemlisi benzetme cümleleri kurarken kullanmamız gereken ifadedir. O ifade ise, '**gibi**' kelimesidir. Şimdi benzetme cümlelerinde bu ifadeyi nasıl kullanıyoruz farklı örnekler ile bakalım.

Örnekler:

Ali, bir tavşan gibi hızlı koşar.

Yukarıda gördüğümüz cümlede Ali'nin ne kadar hızlı koştuğunu anlatabilmek için tavşan kelimesini kullandık. Çünkü tavşan çok hızlı bir hayvandır. Yani burada tavşan kendisine benzetilen varlıktır. Ali ise benzeyen varlıktır. Böylece Ali'nin ne kadar hızlı koşabileceğini anlatmış olduk.

Gökçe, bir Kaplumbağa gibi yavaş koşar.

Bu defa tam tersini yaptık ve Gökçe'nin ne kadar yavaş koştuğunu anlatmak adına kaplumbağa kelimesini kullandık. Çünkü bildiğimiz üzere kaplumbağalar çok yavaş hareket eden hayvanlardır. Burada kendisine benzetilen kaplumbağa

oluyor. Benzeyen varlık ise Gökçe oluyor. Bu sayede Gökçe'nin ne kadar yavaş olabileceğini anlamış olduk.

Hasan, Mert gibi konuşuyor.

Elif de Rabia gibi sessiz konuşuyor.

Benim çantam bir dağ gibi büyüktür.

Mutfakta bulaşıklar dağ gibi yığılmıştı.

Takım elbise ile beraber damat gibi olmuştu.

Saçlarını yıkayınca ipek gibi olmuş.

Aşağıdaki cümlelerin benzetme unsurlarını bulup boşluk olan yerlere yazalım.

☐ Kedi gibi uysal bir çocuktü.

Benzeyen: Çocuk

Kendisine Benzetilen: Kedi

☐ Adam yılan gibi kıvrak zekâlıydı.

Benzeyen:

Kendisine Benzetilen:

☐ Yeni doğan bebeğin inci kadar beyaz dişleri vardı.

Benzeyen:

Kendisine Benzetilen:

☐ Kardeşinin deniz kadar mavi gözleri vardı.

Benzeyen:

Kendisine Benzetilen:

□ Sabun gibi eriyip geçiyordu vakit.

Benzeyen:

Kendisine Benzetilen:

□ Şeker gibi tatlı sözleri vardı onun.

Benzeyen:

Kendisine Benzetilen:

□ Bakkal defteri kadar karışık bir kafam var bugün.

Benzeyen:

Kendisine Benzetilen:

□ Selvi gibi uzun boylu bir insandı.

Benzeyen:

Kendisine Benzetilen:

□ Koşan arkadaşımın yanakları elma gibi al al olmuştu.

Benzeyen:

Kendisine Benzetilen:

□ Pencereler ayna gibi ıslıl ıslıl parlıyordu.

Benzeyen:

Kendisine Benzetilen:

3- ÖRNEKLENDİRME CÜMLELERİ

Bir paragrafta ya da bir cümlede konunun çok daha iyi bir şekilde anlaşılabilmesi için, gerekli olan örneklerinin verildiği cümlelere örneklendirme cümlesi denmektedir.

Böyle cümleler sayesinde konu daha anlamlı hale gelir ve anlatılmak istenen anlaşılır.

Anlatılan konu ile ilgili bu şekilde durumun çok daha iyi bir biçimde anlaşılabilmesi adına, örneklendirme cümleleri oluşturulur.

Örneklendirme yaparken cümle içerisinde bir ya da birden fazla örnek kullanılabilir. Bu durum cümleye bağlı olarak değişir

Örnekler:

Ben meyve yemeyi çok severim ve bu yüzden ailem pazardan portakal, elma ve armut gibi farklı meyveler alır.

Çantanın içine okul eşyalarım olan kalem, kitap defter ve kalem kutumu yerleştirdim.

İlgi duymuş olduğum müzik alanları içerisinde pop, sanat müziği ve rock gibi değişik müzik alanları geliyor.

Bir bilgisayar alırken mutlaka ekran kartı, işlemci ve ses kartı gibi teknik özelliklere dikkat etmek gerekmektedir.

Yukarıdaki cümlelere baktığımız zaman bir konuyu anlatmak için bazı örnek kelimeler yazdık. Bu sayede ne anlatılmak istendiğini daha iyi bir şekilde göstermiş olduk.

Özellikle örneklendirme yaparken cümle içerisinde birden fazla örnek vermek, konuyu çok daha iyi bir şekilde anlama imkanı vermektedir. Tabii bir tane örneklendirme kelimesi kullanarak da cümle kurabiliriz. Şimdi bu konuda örnekler yapalım.

Örnekler:

Okulumuza gittiğimiz zaman bizim için önemli olan bazı unsurlar vardır ve özellikle arkadaşlarımız çok önemlidir.

Yukarıdaki cümleye baktığımız zaman okulumuzda bizim için önemli olanları anlatmak istedik. Burada özellikle arkadaş kelimesini yazdık ve bu şekilde örneklendirme yaptık. Bu sayede okulun bizim için neden önemli olduğunu bir kelime üzerinden de anlamaya çalıştık. Tabii okulumuzda arkadaşlarımızın dışında öğretmenlerimiz, derslerimiz sınıfımız ve daha birçok durum bizim için önemlidir. Bu şekilde bir ya da birden fazla örneklendirme kelimesi kullanarak cümle kurabiliriz.

Not: Örneklendirme yaparken kullanacağımız kelimelerin cümle ile ilgili olması çok önemlidir. Mesela bilgisayar ile ilgili bir örnek cümle kurarken, mutlaka bilgisayara ait özellikler ve parçalar yazmalıyız.

Ya da bir müzik ile ilgili konu anlatırken yine müzik üzerinden bazı örnek cümleler yazmamız gerekiyor. Böylece ne anlatmak istediğimizi örneklendirme üzerinden cümlede daha iyi bir biçimde aktarabiliriz.

Şimdi bu konuda bazı farklı örnekler daha yapalım ve konuyu anlayalım.

Örnekler:

Benim bugünlere gelmemi sağlayan insanlar arasında ailem, öğretmenlerim ve akrabalarım vardır.

Eve eşya alırken mutlaka salon takımı, mutfak eşyaları, oturma takımı gibi birçok eşyayı ele almalıyız.

Ben gün içerisinde sabah, öğlen ve akşamları düzenli olarak çalışırım.

En çok sevdiğim film türleri arasında bilim kurgu, fantastik kurgu ve macera konuları gelmektedir.

Yukarıda yazdığımız gibi bu şekilde daha birçok farklı örneklendirme cümleleri kurabilirsiniz.

Cümle kurarken mutlaka doğru şekilde örneklendirme kelimeleri kullanmaya dikkat etmeniz gerekiyor.

AŞAĞIDAKİ SORULARI**YANITLAYALIM**

Afrika fillerinin yerden yüksekliği 3-4 metreyi, ağırlığı ise 4 ila 7 tonu bulur. Sizin anlayacağınız, tek katlı bir evden daha uzun boylu ve bir kamyon kadar da ağırdır. Asya filleri ise biraz daha küçüktür.

Asya filinin yerden yüksekliği 2-3 metre, ağırlığı ise 2 ila 5 tondur. Asya fillerinin kulak ve dişleri Afrika filllerinden biraz daha küçüktür ve kafa biçimleri de farklıdır.

1) Yukarıdaki paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Afrika filleri, Asya filllerinden daha uzundur.
- B) Asya filleri, Afrika filllerinden daha hafiftir.
- C) Asya filleri ile Afrika filleri benzer kafa yapısına sahiptirler.
- D) Afrika fillerinin kulakları, Asya fillerininkinden daha büyüktür.

2) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) Annemle babam birlikte alışverişe gittiler.
- B) Kardeşim doğa resimlerini çok güzel yapar.
- C) Macera kitaplarını masallardan daha çok severim.
- D) Dedem, babaannemin yaptığı gözlemlere bayılır.

Adım Eylül Mercan. Adımdan da anlaşılacağı gibi ben bir kız çocuğuyum. Dokuz yaşındayım. Yakında on yaşıma basacağım. Annem bana bazen der ki:

“Eylül Mercan, sen benim kocaman kızsın. Bugün bulaşıkları kurularsın değil mi?”

Bora ile Ozan da bazen şöyle derler:

“Kızılderili oyununa katılmak yok! Sen daha çok küçüksün.”

Anlayacağınız gerçekte küçük müyüm yoksa büyük müyüm merak eder dururum.

Kimileri kocaman, kimileri küçük olduğumu düşünüyorsa da belki de ben tam yaşımın çocuğuyum.

Beraat ile Baran sınıf arkadaşlarımdır. Beraat on, Baran 11 yaşındadır. Baran çok güçlüdür, benden çok daha hızlı koşabilir. Ama ben Beraat kadar hızlı koşabilirim.

Kardeşim yok, ne yazık! Erkek arkadaşlarım da o kadar kavgacı ki.

3 ve 4. soruları metne göre cevaplayınız.

3) Metinde kimlerin karşılaştırması yapılmıştır?

- A) Eylül, annesi ve Beraat'ın
- B) Beraat, Baran ve Eylül'ün
- C) Baran, annesi ve Beraat'ın
- D) Eylül, Bara ve annesinin

4) Metne göre aşağıdakilerden hangisini söylemek yanlış olur?

- A) Eylül'ün yaşı, kardeşlerinden küçüktür.
- B) Baran, Eylül'den daha güçlüdür.
- C) Beraat, Eylül'den daha hızlı koşar.
- D) Baran da Beraat da kavgacıdır.

5) "Mahmut da annesiöğretmen olmak istiyordu." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) gibi B) kadar C) benzer D) daha

6) "Şermin, Zeynep iyi voleybol oynayamasa da elemeleri kazanacak sanırım."

cümlesinde noktalı yere hangisinin yazılması uygundur?

- A) kadar B) daha C) aynısı D) farklı

7) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir karşılaştırma söz konusu değildir?

- A) Makarnayı pilavdan daha çok severim.
- B) Domatesin rengi de elma gibi kırmızıdır.
- C) Benim saçlarım, kardeşimin saçlarından gürdür.
- D) Her gece yatmadan önce ılık süt içerim.

8) Aslan ile tilkiyi karşılaştırsak aşağıdakilerden hangisini söyleyemeyiz?

- A) Benzer olarak ormanda yaşarlar.
- B) Aslan, tilkiden daha güçlüdür.
- C) Tilki de aslan da memeli hayvanlardır.
- D) Tilki, aslandan farklı olarak et yer.

9) "Çilek ile şeftalinin özelliği ikisinin de yazın yediğimiz meyveler olmasıdır." cümlesinde noktalı yere yazılacak uygun ifade hangisidir?

- A) benzer B) farklı C) aynısı D) gibi

Ben balinaların akrabasıyım. Biz yunuslar balık gibi yaşarız ama balık değiliz. İnsanlar gibi biz de memeliler grubundanız ve sürekli suyun altında yaşayamayız.

10) Yukarıdaki paragrafa uygun karşılaştırma hangi seçenekte yapılmıştır?

- A) Yunuslar balıklardan farklı olarak memeli hayvanlardır.
- B) Yunuslar da balıklar gibi sürekli suyun altında yaşarlar.
- C) Balinalar, yunuslar kadar çok suyun altında kalamazlar.
- D) İnsanlar da yunuslar gibi beslenirler.

11) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki arkadaşın ortak bir özelliği anlatılmaktadır?

- A) Kutbettin ve Ahmet okula birlikte gelirler.
- B) Baran da Hamdi gibi güzel resim yapar.
- C) Eyüp ve Naz, Berrak'tan daha uysaldır.
- D) Haydar, Çetin kadar sinirli değildir.

12) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı yere “aynısı” yazılabilir?

- A) Bu kalemin ben de var.
- B) Onun..... yazmayı çok isterdim.
- C) Gülistan, Halime şişman değildir.
- D) Futbol tenisi de severim.

13) “Hediye de flüt çalıyor ama Baran kadar iyi çalamıyordu.” cümlesi aşağıdaki cümlelerin hangisiyle aynı anlamdadır?

- A) Davut da Tacettin de çok iyi flüt çalarlar.
- B) Davut, Tacettin'den farklı olarak flüt çalamaz.
- C) Tacettin, Davut'tan daha iyi flüt çalar.
- D) Tacettin de flüt çalar ama Davut kadar iyi çalamaz.

14) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklılık söz konusudur?

- A) Portakal da mandalina gibi kış meyvesidir.
- B) Mektup, telefonda daha eski bir iletişim aracıdır.
- C) Anneannem de bizimle birlikte yaşıyor.
- D) Cabbar ile Cemil okulun futbol takımında oynuyorlar.

15) Yaz mevsimiyle sonbahar mevsimini karşılaştırırsak hangi cümle doğru olur?

- A) Yazın da sonbaharda olduğu gibi hava sıcak olur.
- B) Sonbaharda yazdan farklı olarak ince giyinilir.
- C) Yazın, sonbahar kadar sık denize girmeyiz.
- D) Sonbaharda hava yaz kadar sıcak olmaz.

SAYI BULMACA

5	2	0	4	1	3
1	9	0	7	0	6
1	7	6	8	8	2
0	4	2	2	1	8
1	1	7	1	2	4
5	9	8	3	0	6
2	4	5	0	1	0

Aşağıdaki bölme işlemlerinin sonucu yukarıdaki bulmacada saklıdır işlemleri yaparak sonuçları bulmacada işaretleyiniz. Cevaplar bulmacada soldan sağa ve yukarıdan aşağıya yerleştirilmiştir.

$$6484 : 4 =$$

$$456 : 3$$

$$2840 : 10$$

$$5405 : 5$$

$$844 : 2$$

$$6349 : 7$$

$$2244 : 11$$

$$4599 : 9$$

$$3507 : 7$$

BÖLME İŞLEMİ ALIŞTIRMALARI

$$\begin{array}{r} 745 \overline{) 3} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 873 \overline{) 9} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 627 \overline{) 3} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 875 \overline{) 5} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 392 \overline{) 7} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 783 \overline{) 9} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 369 \overline{) 3} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 526 \overline{) 4} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 426 \overline{) 2} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 735 \overline{) 5} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 369 \overline{) 9} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 768 \overline{) 4} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 623 \overline{) 7} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 480 \overline{) 8} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 763 \overline{) 7} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 585 \overline{) 5} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 727 \overline{) 3} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 656 \overline{) 9} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 427 \overline{) 3} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 482 \overline{) 2} \\ \hline \end{array}$$

BÖLME İŞLEMİ PROBLEMLER

1-Kitaplığımızdaki 258 hikaye kitabı 6 rafa eşit olarak dizilecektir. Her bir rafa kaç kitap konulmalıdır?

2-Nedim öğretmen 624 sayfalık kitabı 6 günde bitirmiştir. Acaba Nedim öğretmen bir günde kaç sayfa okumuştur?

3- Annem 700 TL' yi 5 arkadaşına eşit olarak paylaşmak istiyor. Annem her birimize kaç lira vermelidir?

4- 9 vagonu olan bir trende 765 yolcu koltuğu vardır. Trenin her vagonunda kaçar koltuk vardır?

5- Bir bahçeden toplanan 637 kg portakal 7 kg'lık kasalara doldurulacaktır. Bu iş için kaç kasa gerekir?

6- Annem pazardan 3kg' su 36 TL olan muzdan 5 kg almak isterse pazarcıya kaç lira ödeme yapması gerekir?

7- Ali Baba' nın çiftliğindeki ineklerin ayak sayıları toplamı 392 ise Ali Baba' nin çiftliğinde kaç inek vardır?

8- Bir varildeki 425 litre zeytinyağı 5 litrelik bidonlara konularak satılmak isteniyor. Bunun için kaç bidon gerekir?

9- 126 sayfalık kitabı 6 günde bitiren Ali, her gün kaç sayfa okumuştur?

10-Bir bakkal 315 kg pirinci 3kg 'lık paketlere doldurmuştur. Paketlerin 30 tanesini sattığına göre bakkalın satamadığı kaç paketi kalmıştır?

BÖLME İŞLEMİ TEST ÇALIŞMASI

1) Bir bölme işleminde bölen 17 ise kalan aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A. 16 B. 17
C. 18 D. 21

2) $D : 34 = 126$ işleminde D ' ile gösterilen bölünenin yerine kaç yazılmalıdır?

- A. 1428 B. 2846
C. 4284 D. 4960

3) Bir bölme işleminde bölen 8, bölünen 88 ise kalan ile bölümün çarpımı kaç olur?

- A. 88 B. 11
C. 8 D. 0

4) Bir bölme işleminde bölünen ve bölenin toplamı 170 tir. Bölüm 9 ise bölünen kaçtır?

- A. 94 B. 103
C. 147 D. 153

5) Bir bölme işleminde bölen sayı 6 ise kalan yerine kaç tane sayı gelebilir?

- A.7 B.6 C.5 D.4

6) Bir bölme işleminde kalan 7 ise bölen aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A. 7 B. 8
C. 9 D. 14

7) Bir sayının 15 ile bölümünde bölüm 12 ise bu sayı aşağıdakilerin hangisinden büyük olamaz?

- A. 180 B. 184
C. 194 D. 193

8) Bir bölme işleminde bölen 30, bölüm 25 ise bölünen en çok kaç olur?

- A. 750 B. 779
C. 780 D. 800

9) 9045 litre zeytinyağı 5 litrelik şişelere doldurulursa kaç şişe gerekir?

- A. 1809 B. 1805
C. 1085 D. 1189

10) 78957 doğal sayısının 10 ile bölümünden kalan a, 5'ebölümünden kalan b ise $a + b$ kaçtır?

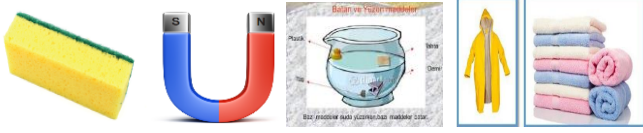
- A. 6 B. 9
C. 7 D. 10

11) Aşağıdaki doğal sayılardan hangisi 2 ile kalansız bölünemez?

A. 1 190 B. 2221 C. 3572 D. 7778

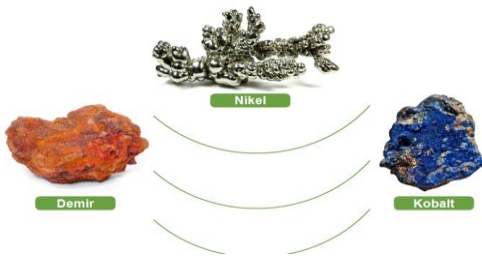
12) Aşağıdaki doğal sayılardan hangisi 5 ile kalansız bölünemez?

A. 3000 B. 5555 C. 7058 D. 9990

Maddeyi Nasıl Niteleriz?

Maddeleri sertlik, yumuşaklık, esneklik ve kırılmalıklarına göre niteleyebiliriz. Çevremizde gördüğümüz birçok maddeyi sert-yumuşak, esnek-kırılgan, pürüzlü – pürüzsüz olarak nitelemek mümkündür.

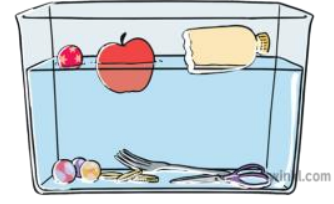

Maddelerin bazılarını da rengine kokusuna ve tadına göre tanımlayabiliriz. Maddeleri kullanım alanlarına göre de tanımlayabiliriz.

Su geçirmez maddelerden şemsiye, yumuşak ve su tutabilen maddelerden havlu. Yumuşak ve su tutan maddelerden yani süngerlerden temizleme aracı. Yumuşaklığını kullanarak yataklar yapabiliriz.

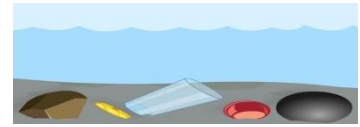

Maddeler suda yüzme-batma ve ıslanma-kuru kalma gibi özelliklere de sahiptir. Maddelerin suda batmama veya yüzme özellikleri büyüklüklerine bağlı değildir.

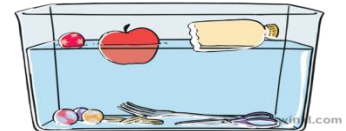

Çok büyük gemiler suyun üzerinde yüzüp batmazken gemilerin çıpaları gemiyi sabitlemek için suya batar.

Birçok maddenin suda yüzüp yüzmediği veya suya batıp batmadığını deneyler yaparak gözlemleyebiliriz.

Suda batan maddelere toplu iğne, makas, kalemtıraş, tükenmez kalem gibi birçok madde örnek olarak verilebilir.

Suda batmayan maddelere ise, plastik eşyalar, mantar tıplar, pet şişeler, şişe kapakları suda batmaz.

Kazak, hırka, sünger, havlu gibi maddeler özelliklerinden dolayı suyu içerisine hapsederken, plastik, cam ve naylon gibi maddeler ise suyu içerisine hapsetmez. Bunun için ıslak yüzeylerin silinmesinde suyu içerisinde tutabilme özelliğine sahip maddeleri

Havlu

Naylon poşet

kullanmalıyız.

- *Mıknatıs tarafından çekilen – mıknatıs tarafından çekilmeyen
- * Tadına ve kokusuna bakılarak

Maddeleri mıknatıs tarafından çeken maddeler ve mıknatıs tarafından çekilmeyen maddeler olarak ta nitelendirebiliriz.

Kısaca maddeleri nitelemek için şu yöntemleri kullanırız.

- * Sertlik-yumuşaklık
- * Pürüzlü- pürüzsüz olması
- * Esnek – kırılğan olması
- * Suda yüzen- suda batan
- *Suyu içerisine hapsedebilen- suyu içerisine almayan

Aşağıdaki tabloda verilen maddeleri niteliklerine göre çarı (X) işareti ile işaretleyiniz.

VARLIK ADI	SUYU ÇEKEN	SUYU ÇEKME YEN	SUDA YÜZEN	SUDA BATAN	MIKNATI SLA ÇEKEN	KOKU LU	KOKUS UZ	PÜRÜZL Ü	PÜRÜZ SÜZ
Nikel									
Naylon									
Cam sehpa									
Sünger									
Kobalt									
Tahta									
Şemsiye									
Bilye									
Cam									
Halı									

ŞİMDİDE TEST ÇÖZELİM...

Öğretmen: Çocuklar, maddeleri nasıl niteleriz?

Burak: Görerek **Melin:** Dokunarak

Sevilay: Koklayarak **Şeyma:** Tadarak

Öğretmenin, Fen Bilimleri dersinde sorduğu soruya öğrenciler yukarıdaki gibi cevap veriyorlar.

1 – Hangi öğrencilerin verdiği cevaplar doğrudur?

- A) Burak – Melin
B) Burak – Sevilay - Şeyma
C) Melin – Sevilay – Şeyma
D) Burak – Sevilay – Şeyma-Melin

2-Yukarıdaki tabloya göre hangi çıkıştan çıkmalıyız?

- A) 1. çıkış B) 2. çıkış C) 3. çıkış D) 4. çıkış

- I – hava IV – bulut
II – ışık V – elektrik
III – ateş VI – su

3 – Yukarıdakilerden kaç tanesi maddedir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

I – pamuk havlu II – yün kazak

III – Naylon yağmurluk IV – plastik

çizme V – Altın bilezik

4 – Yukarıda verilenlerden hangileri suyu çeker?

- A) I ve II B) II ve III
C) III ve IV D) II, III ve V

5-Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin ifadesi yanlıştır

- A) Nisa Kağıt mendil suyu çeker
B) Zeynep nur.....Naylon poşet suyu geçirir.
C) Üveys....mantar tıpa su üzerinde yüzer.
D) Mirhan zeytinyağı su üstünde toplanır.

6-Maddeler farklı özelliklere sahip olabilir. Aşağıdaki maddeler ve özellikleri ile ilgili yapılan eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bulaşık süngeri su çeker.
B) Toplu iğne esnektir.
C) Ağaç dalı pürüzlüdür.
D) Duvar opaktır.

- I – şemsiye II – naylon leğen III – kağıt havlu
IV – cam şişe V – karton kutu

7 – Yukarıda verilenlerden hangileri suyu çekmez?

- A) I, II ve III B) II, IV ve V
C) I, II ve IV D) II, III ve V

Porselen

cam

8-Aşağıdakilerden hangisi her iki maddenin de belirleyici özelliklerinden değildir?

- A) Mıknatısla çekilmez
- B) Kırılgan olma
- C) Suda batma
- D) Esnek olma

9-Gözü kapalı olan Ömer çeşitli nesnelere dokunarak bunları özelliklerine göre birbirinden ayırt etmeye çalışıyor.

Ömer aşağıdaki madde çiftlerinden hangisini dokunarak ayırt edemez?

- A) Cam bardak-Plastik bardak
- B) Tahta kaşık-Plastik kaşık
- C) Plastik çatal-Plastik tabak
- D) Halı –Pencere camı

10-Öğretmen öğrencilerinden suda batan ve mıknatıs ile çekilmeyen maddelere örnekler bulmasını istemiştir.

Buna göre hangi seçenekte bu özelliklere ait doğru örnekler verilmiştir.

- A) A)plastik top-demir
- B) B)tahta –cam
- C) madeni para-tahta
- D) Çakıl taşı-toplu iğne

11- Aşağıdakilerden hangisi suda batar?

- A) futbol topu
- B) şişe mantarı
- C) dal parçası
- D) toplu iğne

12 – Aşağıdakilerden hangisi suyu çeker?

- A) demir parçası
- B) çelik tencere
- C) kağıt peçete
- D) çakıl taşı

13– Aşağıdakilerden hangisi suyu çekmez?

- A) defter sayfası
- B) cam bardak
- C) sünger
- D) kağıt peçete

14– Mıknatıs aşağıdakilerden hangisini çeker?

- A) tahta parçası
- B) gözlük camı
- C) gümüş kolye
- D) demir çivi

15–Mıknatıs aşağıdakilerden hangisini çekmez?

- A) çelik tencere
- B) nikel tel
- C) bakır tel
- D) demir ataş

DOĞAL AFETLER**1) SEL:**

Yağmur suları toprak tarafından emilerek yavaşça nehirlerle karışır. Fakat yağmur aşırı yağarsa düşen yağmurun tamamı toprak tarafından emilemez. Toprak yağmur sularının ancak bir bölümünü emebilir, geri kalanı ise çevreye yayılır. Nehirler taşar. Bu duruma sel denir.

Ne yapılabilir:

- ❖ Doğal bitki örtüsü korunmalıdır.
- ❖ Akarsu yataklarına setler ve barajlar yapılarak suyun akışı kontrol altına alınmalıdır.
- ❖ Binalar akarsulardan uzak yerlere yapılmalıdır.

2) HEYELAN(TOPRAK KAYMASI):

Bazen aşırı yağışlar olduğunda eğimli yamaçlardaki toprak kayar. Bu duruma **heyelan** denir. Daha çok killi toprağın olduğu ve ağaçlandırılmamış yamaçlarda olur. Yolları kapatır, evleri sürükler. Heyelan en çok Karadeniz Bölgesinde görülür.

Neler yapılabilir:

- ❖ Eğimli yamaçlar ağaçlandırılmalıdır.
- ❖ Destek duvarları yapılmalıdır.
- ❖ Binalar yamaçlara yapılmamalıdır.

3) ÇIĞ:

Çığlar çok dik bir yamaçta fazla miktarda kar birikmesi sonucu oluşur. Güçlü rüzgarlar hatta yüksek bir ses bile karın yamaçtan kopup çığ şeklinde düşmesine neden olabilir. Çığ yolları kapatır, bazen de bütün bir köyün kar altında kalmasına neden olabilir.

Ülkemizde **çığ** tehlikesi yükseklik ve kar yağışı ile doğru orantıda seyretmektedir. Bu doğrultuda Doğu Anadolu **çığ** en fazla gözlemlenen bölgedir

Neler yapılabilir:

- ❖ Yamaçlar ağaçlandırılmalı, çığın hızını azaltan bariyerler yapılmalıdır.
- ❖ Yamaçlarda biriken karlar kontrollü olarak düşürülmelidir.
- ❖ Çığ yaşanabilecek yerlere yerleşim yerleri yapmamalıyız.

4) FIRTINALAR:

Farklı sıcaklıktaki hava kütlelerinin çarpışmasıyla oluşan ve saatteki hızı 100-110 km'yi bulan şiddetli rüzgârlardır. Bazen bu fırtınalar kuvvetli yağmurları beraberinde getirerek sel baskınlarına yol açabilir.

Fırtınanın etkisiyle ağaçlar, trafik ışıkları, anten sistemleri ve elektrik direkleri devrilir. Balıkçı ve tur tekneleri alabora olur veya kıyıya sürüklenir. Ulaşım ve haberleşme faaliyetleri kesintiye uğrar. Fırtına, çatılardaki güneş enerjisi sistemlerini ve seraların örtülerini sökerek maddi kayıplara yol açarken can güvenliğini de tehlikeye düşürür.

5) EROZYON

Yeryüzünü örten verimli toprak tabakaları yağmur suları, akarsular ve şiddetli rüzgârlar sonucunda zamanla aşınarak başka bir yere taşınır. Bu olaya **erozyon** adı verilir. Erozyon genellikle bitki örtüsü bakımından zayıf ve dik arazilerde görülür.

Neler Yapılabilir:

- ❖ Yamaçlar ağaçlandırılmalıdır.
- ❖ Akarsular üzerinde barajlar yapılmalıdır.
- ❖ Ekili ve dikili yamaçlarda arazi enine sürülmelidir.

NOT: Önümüzdeki haftanın konusu ülkemizde en çok can ve mal kaybına sebep olan doğal afet olan depremdir.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1) İnsanların kontrolü dışında gerçekleşen, büyük can ve mal kayıplarına neden olabilen doğa olaylarına adı verilir.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse parça anlamlı bir şekilde tamamlanmış olur?

- A) Beşeri unsur
- B) Doğal unsur
- C) Doğal afet
- D) Hava olayı

2) Aşağıdakilerden hangisi, “Farklı sıcaklıktaki hava kütlelerinin çarpışmasıyla oluşan ve saatteki hızı 100-110 km’yi bulan şiddetli rüzgârlar” olarak tanımlanan doğal afettir?

- A) Çığ
- B) Toprak kayması
- C) Fırtına
- D) Sel baskını

3) Toprak kaymasının diğer adı aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Deprem
- B) sel
- C) Çığ
- D) Heyelan

4) Aşağıda doğal afetlerle ilgili ifadelerden hangisi yanlıştır ?

- A) Beklenmedik bir anda olurlar.
- B) Çevreye hiçbir zararları yoktur.
- C) Doğal afetler , can ve mal kaybına yol açarlar.
- D) Sel , doğal afetlerdendir.

5) Aşağıdaki bölgelerden hangisinde “heyelan” olayı sık görülür?

- A) Karadeniz Bölgesi
- B) Doğu Anadolu Bölgesi
- C) Marmara Bölgesi
- D) Ege Bölgesi

6) Aşağıda doğal afetler ve bunlara karşı alınacak önlemlerden hangisi yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Erozyon → Akarsular üzerine göl ve barajlar yapmak
- B) Heyelan → Ağaç dikmek
- C) Deprem → Çok katlı yüksek binalar yapmak
- D) Sel → Baraj, sulama kanalı ve ağaçlandırmalar yapmak

“Köyümüz çok yüksek bir dağın eteklerinde kurulmuştur. Zaman zaman meydana gelen çeşitli doğal afetlerin verdiği zararlardan korunmak için dağın yamaçlarını ağaçlandırdık. Artık eskisi kadar zarar görmüyoruz.”

7) Yukarıdaki paragrafta anlatılan dağın yamaçlarının ağaçlandırılması hangi doğal afetin zararlarını önlemeye yönelik değildir?

- A) Deprem
- B) Çığ
- C) Sel
- D) Heyelan

8) Doğal afetlerden biri de sel baskınlarıdır.

Aşağıdakilerden hangisi sel baskınlarını önlemenin yollarından biri değildir?

- A) Akarsu yataklarının kenarlarına konut yapmamak
- B) Akarsu yataklarının çevrelerini ağaçlandırmak
- C) Akarsuların önlerine baraj yapmak
- D) Akarsu yataklarının kenarlarında konut yapmak

9) Çığ, can ve mal kaybına neden olan bir doğal felakettir.

Aşağıda çığ hakkında verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Genelde yaz aylarında oluşur.
- B) Eğimin fazla olduğu yamaçlarda görülür.
- C) Deprem birlikte oluşan bir afettir.
- D) Daha çok düz yerlerde meydana gelir.

10) Her mevsimin yağışlı olduğu Doğu Karadeniz’de sel doğal afeti sık olarak gerçekleşir. Özellikle ilkbahar aylarında sel baskınları artar. Çünkü

Verilen açıklama aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) Doğal bitki örtüsü cılızdır.
- B) Deniz kıyısındadır.
- C) Yağışa kar erimeleri de eklenir.
- D) Yer şekilleri eğimlidir.

أَمَنْتُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَبِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى
وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

BİLGİ: Amentü; "İnandım.", İman ettim." anlamına gelen Arapça bir kelimedir. Amentü duası Müslümanlar arasında İmanın şartlarının kısa ve öz olarak sıralandığı dua olarak bilinmektedir. Amentü duası Allaha iman ile başlar Kelime-i Şehadetle biter. **Kur'ân'da üç yerde;** kişinin imanını açıklarken kullandığı bir ifade olarak geçmektedir.

OKUNUŞU: "Amentü billâhi ve melâiketihî ve kütübihî ve rusûlihîve'l-yevmi'l-âhiri ve bi'l-kaderi hayrihî ve şerrihî minallâhi teâlâ ve'l-ba'süba'de'l-mevti hakkun. Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedüenne Muhammeden abduhû ve rasûlüh."

ANLAMI : "Ben; Allah'a, (c.c.) meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, kadere, hayır ve şerrin Allah'ın (c.c.) yaratmasıyla olduğuna inandım. Öldükten sonra tekrar dirilmek gerçektir. Şahitlik ederim ki, Allah'tan (c.c.) başka ilah yoktur. Yine şahitlik ederim ki, Hz. Muhammed (s.a.v) O'nun kulu ve elçisidir."

DEĞERLENDİRME SORULARI

1.Sözlükte inanma, tasdik etme ,dini terim olarak ise; Yüce Allah'ın varlığına, birliğine, sıfatlarına, isimlerine, peygamberlerine, ahiret gününe, kitaplarına, meleklerine, iyiliğin ve kötülüğün O'ndan geldiğine inanmak anlamına gelen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Salavat
- B) İman
- C) İhlas
- D) Teşrik

2.Aşağıdakilerden hangisi "Amentü" kelimesinin doğru anlamıdır?

- A) İnandım
- B) Gördüm
- C) İşittim
- D) Bildim

3.Amentü duası İslam'ın inanç esaslarını içinde barındıran ve bir müslümanın inanması gerektiği esasları içerir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi Amentü duasında yer almaz?

- A) Allah'a iman
- B) Meleklerle iman
- C) Namaz kılmak
- D) Kitaplara iman

4.Aşağıdaki İslam'ın şartlarından hangisi Amentü duasında yer alır?

- A) Kelime-işehadet
- B) Namaz
- C) Oruç
- D) Zekat

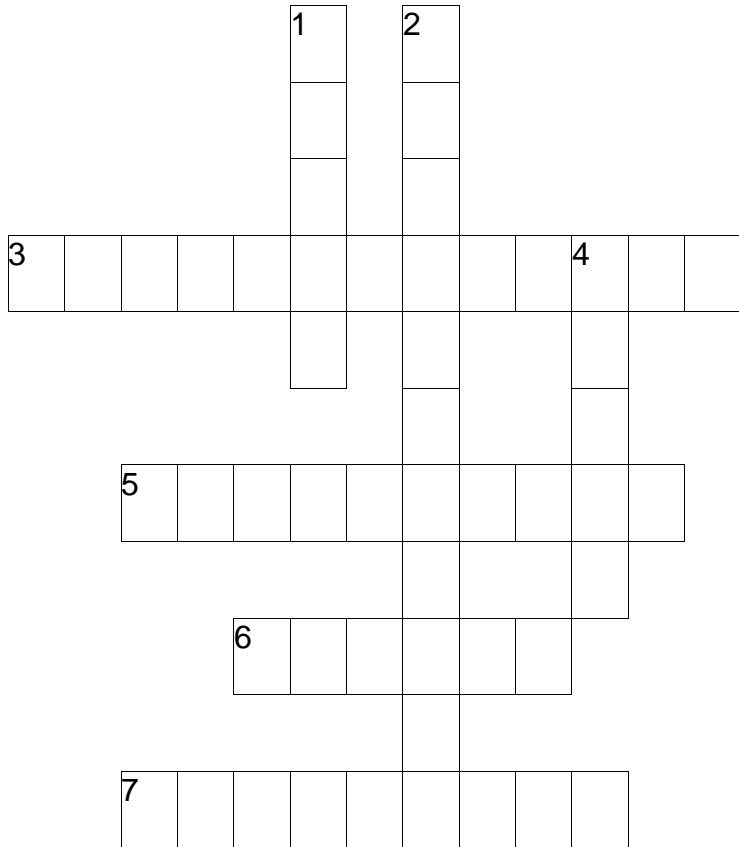
5.Amentü duasında geçen "ba'süba'de'l-mevt" ifadesinin anlamı hangi şıkta doğru verilmiştir?

- A) Öldükten sonra tekrar dirilme
- B) Hayır ve şer Allah'tan gelir
- C) Allah'ım sana şükürler olsun
- D) Rabbimiz bizi affet

6. Amentü duasının okunuşunu sıralayınız. Ve anlamıyla eşleştiriniz?

OKUNUŞU		ANLAMI	
1	Âmentü	A	Öldükten sonra tekrar dirilmek gerçektir.
6	ve'l-yevmi'l-âhiri	B	Kitaplarına
2	billâhi	M	Şahitlik ederim ki, Allah'tan (c.c.) başka ilah yoktur.
9	ve'l-ba'süba'de'l-mevti hakkun	C	Kadere
4	Ve kutubihi	D	Peygamberlerine
8	hayrihî ve şerrihîminallâhiteâîlâ	E	Yine şahitlik ederim ki, Hz. Muhammed (s.a.v) O'nun kulu ve elçisidir.
5	verusûlihî	F	Meleklerine
3	vemelâiketihî	L	Hayır ve şerrin Allah'ın yaratmasıyla olduğuna
7	vebi'l-kaderi	G	Ahiret gününe
11	veşhedüenne Muhammeden abduhû ve rasûlüh	H	İnandım, İman ettim
10	Eşhedüenlâ ilâhe illallah	İ	Allah'a

ETKİNLİK 1

SoldanSağa

3. İmanın şartlarının diğer adı
5. Yüce Allah'ın kullarına yol göstermek ve aydınlatmak üzere peygamberlerine vahyettiği sözlere ve bunun yazıya geçirilmiş şekline denilir.
6. Ölümden sonra başlayacak olan sonsuz hayat
7. Yüce Allah'ın insanlar arasından seçtiği, emir ve yasaklarını insanlara ulaştırmak üzere görevlendirdiği elçi

Yukardanaşağıya

1. Nurdan yaratılmış varlıklar
2. Müslümanların kutsal kitabı ve son ilahi kitap
4. Bütün varlıkları yoktan var eden yaratıcı

ETKİNLİK:2 Kesişen Şekil ve Rakamlar

Açıklama: Bu etkinlikte kelimeler şifreli olarak verilmiş. Etkinlikteki şifreleri çözmek için rakam ve sembollerin kesiştiği harflerden yararlanabilirsiniz. Hadi bakalım kolay gelsin.

ÖRNEK:

6÷	4÷	3+	6+	1+	7×	7×	1+	3×
Y	Ü	C	E	A	L	L	A	H

ŞİFREMİZ: YÜCE ALLAH

	1	2	3	4	5	6	7
+	A	B	C	Ç	D	E	F
×	G	Ğ	H	I	İ	K	L
*	M	N	O	Ö	P	R	S
÷	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z

ÖRNEK:1

5×	7*	7×	1+	1*

ŞİFREMİZ:**ÖRNEK:2**

1*	4÷	7*	7×	4÷	1*	1+	2*

ŞİFREMİZ:

Sevgili öğrencim merhaba.

Geçen hafta neden ders çalışmamız gerektiği hakkında bilgiler almıştık. Bu hafta temizlik konusunu ele alacağız.

Biliyor musunuz, temiz insan sağlıklı insandır. Sağlıklı olmak ve mikroplardan korunmak için temizliğimize dikkat etmemiz gerekir.

Çocuklar temizlik insanı hastalıklardan korumanın en önemli yoludur. Mikroplar temiz olmayan ortamlarda yaşamayı severler ve temiz yerlerden nefret ederler. Mikroplarla savaşmanın en iyi yolu temizliktir. Şimdi seninle iyi temizliğin adımlarını görelim.

❖ TEMİZ ELLER

Temiz el demek, temiz beden demektir. Yemekten önce ve sonra, tuvaletten çıktıktan ve dışarıdan geldikten sonra ellerimizi en 20 saniye olacak şekilde yıkamalıyız.

❖ SIK BANYO

Gün içinde koşup oynarken çok terleriz. Bu nedenle de bedenimizin temizlenmesi gerekir. Bunun için sık sık banyo yapmalıyız.

❖ PARLAK DİŞLER

Günde 2 defa dişlerimizi fırçalayarak temizleyebiliriz. Böylece dişlerimiz pırl pırl parlak.

❖ KISA TIRNAKLAR

Tırnaklarımız uzadığında arasına mikroplar ve kirler yerleşir. Onlarda bize zarar verir. Bu nedenle tırnaklarımız uzadıkça kesmeliyiz.

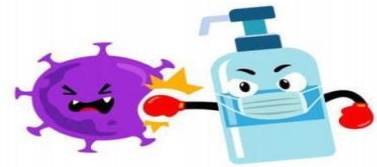
❖ TAZE HAVA

Sık sık camı açıp odamızı havalandırırsak odamıza taze hava girer. Bu da bizi sağlıklı yapar.

❖ DÜZENLİ ODA

Atalarımız “Aslan yattığı yerden belli olur” demiş. Yani yattığımız yer temizse, biz de temiz olarak biliniriz. Odamız dağınıksa ve kirliyse temiz bir insan olamayız.

İyi temizliğin bu adımlarını uygularsak mikropların bize bulaşmasının yolu yoktur sevgili öğrencim.

Gelecek hafta görüşmek üzere 😊

CEVAP ANAHTARI

TÜRKÇE TESTİ CEVAP ANAHTARI

1)C 2)C 3)B 4)C 5)A 6)A 7)D 8)D 9)A 10)A 11)B 12)A 13)C 14)B 15)D

MATEMATİK TESTİ CEVAP ANAHTARI

1- A 2- C 3- B 4- D 5- B 6- A 7- C 8- B 9- A 10- B 11- B 12- C

Problemler Cevaplar

1- 43 2-104 3-140 4-85 5-91 6-60 7-98 8-85 9-21 10-225

FEN BİLGİSİ TESTİ CEVAP ANAHTARI

1-D 2-A 3-C 4-A 5-B 6-B 7-C 8-D 9-D 10-C 11-D 12-C 13-B 14-D 15-C

SOSYAL BİLGİLER TESTİ CEVAP ANAHTARI

1)C 2)C 3)D 4)B 5)A 6)C 7)A 8)D 9)B 10)C

DİN KÜLTÜRÜ TESTİ CEVAP ANAHTARI

DEĞERLENDİRME SORULARI: 1.B 2.A 3.C 4.A 5.A

Amentü Duasının Okunuşu ve Sıralanışı: 1H 2İ 3F 4B 5D 6G 7C 8L 9A 10M 11E

ETKİNLİK: 1

1-MELEK 2-KURANIKERİM 3-İNANÇESASLARI 4-ALLAH 5-İLAHİKİTAP 6-AHİRET 7-PEYGAMBER

ETKİNLİK: 2

ÖRNEK: 1-ALLAH ÖRNEK: 2-MÜSLÜMAN